

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
KATOLICKIEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. ŚW. OJCA PIO
Z SIEDZIBĄ W ZAMOŚCIU**

„W wychowaniu chodzi właśnie o to ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich”.

Jan Paweł II, Przemówienie w UNESCO (02.06.1980 r.)

SPIS TREŚCI:

I	WSTĘP
II	PODSTAWA PRAWNA
III	DIAGNOZA POTRZEB ŚRODOWISKA
IV	MODEL ABSOLWENTA
V	CELE OGÓLNE
VI	CELE SZCZEGÓŁOWE
VII	ZASOBY SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO
VIII	STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ
IX	TREŚCI
X	ZASADY EWALUACJI
XI	BIBLIOGRAFIA

I WSTĘP:

Nauczanie i wychowanie w Katolickiej Szkole Podstawowej im. św. Ojca Pio z siedzibą w Zamościu opiera się na chrześcijańskiej wizji człowieka głoszonej przez Kościół katolicki. Uczeń w szkole katolickiej nie tylko zdobywa wiedzę i nabywa umiejętności, ale przede wszystkim kształtuje całą swoją osobowość. Istotną rolę w wychowaniu religijnym w szkole katolickiej pełnią nauczyciele i wychowawcy, a także wszyscy pracownicy. Bardzo ważna jest też współpraca z rodzicami, którzy są partnerami szkoły. Szkoła – wspierając rodziców w wychowaniu ich dzieci – pomaga uczniom przejmować odpowiedzialność za własne życie i dalszy rozwój osobowy, w tym kształcenie; wspomaga w rozwoju uczniów zdolnych oraz uczniów potrzebujących większej pomocy. Wychowanie i nauczanie powinno rozwijać każdą sferę ucznia (psychiczną, społeczną, fizyczną, kulturową i duchową).

Celem szkoły jest wszechstronny rozwój każdego dziecka w wierze i dbanie, by wychowankowie wzrastali w łasce u Boga i ludzi, wzmacniając przy tym więzi rodzinne i kościelne. Szkoła propaguje wartości chrześcijańskie, prorodzinne i patriotyczne oraz kształci i wychowuje uczniów w oparciu o zasadę personalizmu chrześcijańskiego – do odpowiedzialności za siebie i za innych oraz za dobro wspólne w życiu rodzinnym i społecznym. Zadaniem szkoły katolickiej jest solidna formacja religijna. Szkoła pomaga młodym ludziom w odnajdywaniu sensu życia oraz w pogłębieniu znajomości Boga i życiu zgodnie z Ewangelią.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej, określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (wewnętrznej i zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,

- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych i innych dokumentów.

II PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59, 60, 949).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa
- Statut Katolickiej Szkoły Podstawowej św. Ojca Pio w Zamościu

III DIAGNOZA POTRZEB ŚRODOWISKA:

Diagnoza potrzeb środowiska realizowana jest poprzez: rozmowy wstępne z kandydatami do szkoły katolickiej i ich rodzicami, poprzez anonimowe ankiety badające zapotrzebowanie na działania wychowawcze i profilaktyczne (głównie wśród rodziców uczniów) ankiety sprawdzające bezpieczeństwo w szkole, rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami i nauczycielami oraz innymi pracownikami szkoły i uczestnikami lokalnego środowiska. Znaczenie w opracowywaniu programu ma również katolicka nauka kościoła oraz uwarunkowania wieku rozwojowego.

IV MODEL ABSOLWENTA:

Uczniowie podejmujący naukę w szkole pochodzą z różnych środowisk rodzinnych. Zróżnicowanie dotyczy: sytuacji materialnej rodziny, wykształcenia rodziców, udziału rodziców w wychowaniu dzieci (rodziny pełne, niepełne, z dysfunkcjami), wyznawanych wartości.

Do szkoły uczęszczają uczniowie o różnym potencjale intelektualnym, poznawczym, emocjonalnym i społecznym, z różną sprawnością fizyczną.

Absolwent Katolickiej Szkoły Podstawowej im św. Ojca Pio z siedzibą w Zamościu jest człowiekiem, umiejącym żyć zgodnie z katolicką nauką kościoła i poruszać się w otaczającym świecie oraz:

- jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami moralnymi,
- potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje,

- jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka,
- rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych,
- dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- jest gotowy do niesienia pomocy.

V CELE OGÓLNE:

Kształtowanie u ucznia wszechstronnego rozwoju poznawczego, emocjonalno-społecznego, fizycznego i duchowego, co wyraża się poprzez:

- rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna,
- uczenie samodzielności w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym,
- kształtowanie szacunku dla wspólnego dobra jako podstawy życia społecznego,
- przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw chrześcijańskich oraz przeciwdziałania dyskryminacji,
- kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów, szanowania odmienności i tolerancji,
- kształtowanie postawy dbałości o zdrowie i sprawność fizyczną,
- troska o pogłębienie swojej wiary.

VI CELE SZCZEGÓŁOWE:

Rozwój poznawczy:

- aktywne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych,
- samodzielne rozwijanie zainteresowań i pasji,
- umiejętne i krytyczne korzystanie z różnych źródeł informacji,
- dzielenie się wiedzą i umiejętnościami,
- dbałość o poprawność językową i kulturę słowa,
- opieka nad uczniem niepełnosprawnym oraz uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów,
- rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego,

Rozwój emocjonalno-społeczny:

- aktywne uczestnictwo w życiu klasy, szkoły i środowiska lokalnego,
- działalność charytatywna, wolontariat,
- aktywne uczestnictwo w uroczystościach o charakterze patriotycznym,
- poszanowanie tradycji i symboli narodowych,
- przestrzeganie przyjętych zasad i norm społecznych,
- tolerancja wobec odmienności innych, zapobieganie dyskryminacji,

- współpraca w grupie,
- zaangażowanie w działalność Samorządu Uczniowskiego oraz innych grup szkolnych,
- godne traktowanie siebie i innych,
- rozwijanie empatii, współczucia, wrażliwości,
- wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych,
- bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci. Prawa autorskie (plagiat),
- uwrażliwienie uczniów na tematy dotyczące problemów klimatycznych i ochrony środowiska,

Rozwój fizyczny:

- dbałość o zdrowie własne i innych,
- uczestnictwo w zajęciach sportowych i rekreacyjnych,
- dbałość o równowagę między pracą a odpoczynkiem,
- racjonalne korzystanie z mediów elektronicznych,
- znajomość szkodliwości nikotyny, alkoholu, substancji psychoaktywnych na organizm człowieka,
- dbałość o czystość w otoczeniu, uczestnictwo w akcjach proekologicznych,
- uczestnictwo w konkursach o tematyce zdrowotnej i ekologicznej,
- znajomość zasad bezpiecznego zachowania się w szkole, podczas wycieczek i wyjazdów, w ruchu drogowym.
- promowanie, zapobieganie i kształtowanie umiejętności przestrzegania procedur związanych z bezpieczeństwem w szkole w czasie epidemii w związku z COVID-19

Rozwój duchowy:

- udział w katechezie szkolnej,
- uczestnictwo w codziennej modlitwie w szkole,
- uczestnictwo w rekolekcjach adwentowych i wielkopostnych,
- zachowanie godnej postawy w czasie modlitwy i uczestnictwa w liturgii,
- podejmowanie funkcji liturgicznych podczas niedzielnej Eucharystii,
- uczestnictwo w Mszach św. pierwszopiątkowych oraz z okazji różnych uroczystości,
- zaangażowanie w grupy religijne,
- uczestnictwo w spotkaniach i wyjazdach formacyjnych.

VII ZASOBY SZKOŁY I ŚRODOWISKA LOKALNEGO:

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. W zasobach szkoły znajdują się obiekty sportowo-rekreacyjne z boiskiem, placem zabaw i miasteczkiem ruchu drogowego. Szkoła dysponuje salą gimnastyczną, aulą z profesjonalną sceną, pracowniami przedmiotowymi wyposażonymi w nowoczesny sprzęt multimedialny z dostępem do Internetu, biblioteką szkolną z punktem multimedialnym, gabinetem pedagoga szkolnego, punktem pielęgniarskim, radiowęzłem.

Pracujemy jako zespół, szanując się i wspierając nawzajem. Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji katolickiej, narodowej i lokalnej. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Poszanowanie godności osobowej każdego ucznia i troska o jego integralny rozwój to najważniejsza zasada pracy naszej szkoły.

Nauczyciele i wychowawcy posiadają uprawnienia do nauczania i wychowania uczniów na wszystkich etapach edukacyjnych. Ukończyli studia wyższe z przygotowaniem pedagogicznym, część nauczycieli zdobyła dyplomy studiów podyplomowych. Nauczyciele wciąż podnoszą swoje kwalifikacje uzyskując kolejne stopnie awansu zawodowego. Poza tym, chętnie uczestniczą w kursach doskonalących, warsztatach i konferencjach.

Rodzice chętnie wspomagają szkołę w działaniach dydaktycznych, wychowawczych, opiekuńczych i profilaktycznych. Są najważniejszymi partnerami szkoły.

Szkoła współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami: Diecezja Zamojsko-Lubaczowska, Parafia Św. Brata Alberta w Zamościu, LSCDN, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, biblioteka pedagogiczna, policja, straż pożarna, służba zdrowia, Caritas, Dom Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Krok za Krokiem, Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie, szkoły i parafie na terenie miasta Zamość, Młodzieżowy Dom Kultury, Katolickie Radio Zamość, Zamojski Dom Kultury, muzea, szkoła muzyczna, ogród zoologiczny.

VIII STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Dyrektor:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole, dba o wychowanie w duchu wartości katolickich i patriotycznych oraz prawidłowy poziom pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- monitoruje pracę wychowawców klas w zakresie wychowania i profilaktyki,
- współpracuje z podmiotami szkoły oraz instytucjami wspomagającymi działania z zakresu wychowania i profilaktyki,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje realizację programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Wychowawcy klas:

- opracowują i realizują program wychowawczo-profilaktyczny szkoły,
- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną w zespole klasowym uwzględniając potrzeby uczniów,
- opracowują plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla klasy na dany rok szkolny, przygotowują sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i informują o proponowanych formach rodziców,
- integrują i kierują zespołem klasowym,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami,
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką,
- współdziałają z organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka.

Nauczyciele:

- kształcą i wychowują dzieci w duchu wartości katolickich, patriotyzmu i demokracji,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia,
- budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencjami i postawą,
- proponują uczniom bezpieczne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- uczestniczą w realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach.

Pedagog szkolny i psycholog :

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu, szkole lub placówce w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
- udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku przedszkolnym, szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów; Dziennik Ustaw – 8 – Poz. 1591 8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w: a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki, b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Pedagog specjalny :

- współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
  - a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły lub placówki do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności, o której

mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079),

b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły i placówki,

c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,

d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

- współpraca z zespołem, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy, w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
  - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły lub placówki,
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
  - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
  - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpraca, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami, o których mowa w § 5 ust. 3 oraz w § 6;
- przedstawianie radzie pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły lub placówki w zakresie zadań określonych w pkt 1–5.”.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje, inicjuje i organizuje życie formacyjne, intelektualne, kulturalne, społeczne i sportowe na terenie szkoły,
- reprezentuje potrzeby i oczekiwania środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona nauczycielskiego,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje,
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

Uczniowie:

- przejawiają szacunek do religii, kultury, języka i tradycji narodowych,
- przestrzegają Regulaminu zachowania,
- biorą udział w uroczystościach, imprezach i akcjach szkolnych,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności,
- kierują swoim rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni i odpowiedzialni,
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko.

Pracownicy niepedagogiczni:

- dbają o bezpieczeństwo psychiczne i fizyczne uczniów,
- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczo-profilaktycznych.

Rada Rodziców:

- współpracuje z radą pedagogiczną, dyrektorem, samorządem uczniowskim,
- opiniuje *Szkolny program wychowawczo -profilaktyczny*.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjują i uczestniczą w działaniach mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomagają nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

IX TREŚCI:

Rozwój w poszczególnych sferach realizowany jest poprzez działania: wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne. Działalność wychowawcza odbywa się poprzez osobowy kontakt z każdym członkiem społeczności szkolnej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w modelu absolwenta,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym religia, patriotyzm, zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej oraz światowej,

- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych – tolerancji i zapobieganiu dyskryminacji.

Działalność edukacyjna polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmocnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- doskonalenie kompetencji rodziców, nauczycieli, wychowawców i pracowników niepedagogicznych w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.
- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

X EWALUACJA:

Efekty działań wychowawczo-profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco oraz będą podlegały corocznej ewaluacji dokonywanej przez wychowawców klas. Istnieje możliwość wprowadzania zmian w rocznym harmonogramie działań adekwatnie do wyników ewaluacji bieżącej.

Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach szkolnych,
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami,
- analiza dokumentów,
- kwestionariusz ankiety,
- kwestionariusz wywiadu.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został zaopiniowany w dniu 26 września 2022 r. przez Radę Rodziców Katolickiej Szkoły Podstawowej im. św. Ojca Pio z siedzibą w Zamościu.